

ליכל הרחוקות

ראה שהגיעה השעה לומר כמה מלים כדורבנות לממשלת הרפובליקה האר-גטינית הנאורה.

כי שתיקה כהודאה. והודאה כי צדקת עמדתה של ממשלת בואנוס איירס, כמוה כמסירת-לחי לערכי היסוד של המוסר האנושי.

נכון, לכית אדולף אייכמן היתה הפרת ריבונות של מדינה עצמאית. נכון, הדעתו הנחפזת של ראש ממשלת ישראל על המעשה היתה דוגמה מחפירה של קלות-דעת.

נכון, המעשים וההכרזות של נציגי ישראל לאחר מכן היו מוגהה בלתי-אחראית של אימפולסיביות, נאיביות, חוסר-נתיקון וחוסר-מחשבה.

נכון, מבחינה פורמאלית צודקת ארגנטינה לאורך כל הקו, וישראל חייבת להתנצל מקרב לב — על טיפשות התנהגותה בכל הפרשה, פרט ללכידת אייכמן עצמו. ואחרי כל ההודאות האלה, חובה היא להגיד:

התנהגותה של ממשלת ארגנטינה טינה מחפירה וכוזייה, ונפשו של אדם הגון נוקעת ממנה.

★ ★ ★

ממשלת ישראל לא יכלה לקרוא ל-ילד בשמו. היא היתה צריכה לשמוח על הנימוס הדיפלומטי. היא היתה חייבת לעשות את הכל למען שיפור היחסים עם המדינה הדרום-אמריקאית. היא היתה צריכה גם לכפר, איכשהו, על טיפולו חסר-האחריות של דויד בן גוריון בצד הדיפלומטי העדין.

אולם אנו, אזרחי ישראל, איננו כפופים למויבלות אלה. לנו מותר להגיד את אשר אנו חושבים — ואכן, חובתנו לעשות זאת.

שאל קודם כל: מדוע לא יכלה ממשלת ישראל אחרי שגילתה את עקבות אייכמן, לבקש את הסגרתו לישראל? מדוע היה בכלל צורך בחטיפת האיש והעברתו הבלתי-חוקית? נניח לרגע שאמנם מעמדה החוקי של ישראל בהקשר זה אינו ברור, מאחר שלא היתה קיימת בימי זמננו הנאצים, ומכיוון שאין לה הוכחות המשפטיות לייצג את יהודי העולם. אולם אפשר לשאול: מדוע לא יכלה ממשלת גרמניה לדרוש את הסגרת אייכמן מארגנטינה? מדוע העדיפו הגרמנים לספק לישראל את האינפורמציה שהביאה לגילוי אייכמן, תחת להשתמש בה בעצמם? התשובה לכל השאלות הללו ברורה לגמרי: מפני שאיש לא האמין לרגע כי ממשלת ארגנטינה אכן תסגיר את משמיד המיליונים.

אילו פנה מישהו — בכון או בירושלים — לממשלת בואנוס-איירס בבקשה כזאת — היה אייכמן פי שוט נעלם מחדש.

★ ★ ★

אילו חסרה הוכחה לכך, הרי ניתנה עתה בפרשתו של הדוקטור מנגלה, הירופא הראשי של מחנה-המחת באושוויץ. דוקטור מנגלה נתלה בארגנטינה. נודע היכן הוא מתגורר, מה מעשיו. גרמניה דרשה את הסגרתו.

האם נשמר הדבר בסוד? האם נאסר מנגלה מיד, עם גמר העריכאות המשפטיות של בקשת-ההסגרה? גרה? האם נעשה בכלל משהו מלבד להודיע לדוקטור מנגלה ש-כדאי לו להסתלק?

אם יתאמתו הידיעות שהגיעו השבוע מארגנטינה, מסתבר כי מנגלה לא נאסר. לא נעשה דבר כדי למנוע את בריחתו. אחרי שנמסר בארגנטינה בתרועעה רבה כי נתקבלה הבקשה להסגירו, עשה האיש את הדבר המובן מאליו — הוא הסתלק לארץ אחרת. עתה מודיעים הארגנטינים, בתמימות

רבה, כי תחנות-המסטר בארצם נצטוו לעצרו — אם יודמן לידהן. דוקטור מנגלה לא היה מנהיג פוליטי, עסק במדיניות הגבוהה של המשטר הנאצי. הוא גם לא היה פקיד אפור, שהשתרבב איכשהו בתהליך האנונימי הגדול של ההשמדה.

הוא ביצע את זוועותיו באופן אישי. הוא ביתר תינוקות, עינה ילדים, עיקר והשחית נשים, הרג גברים בסדרת נסיונותיו הרפר אייביכביכול.

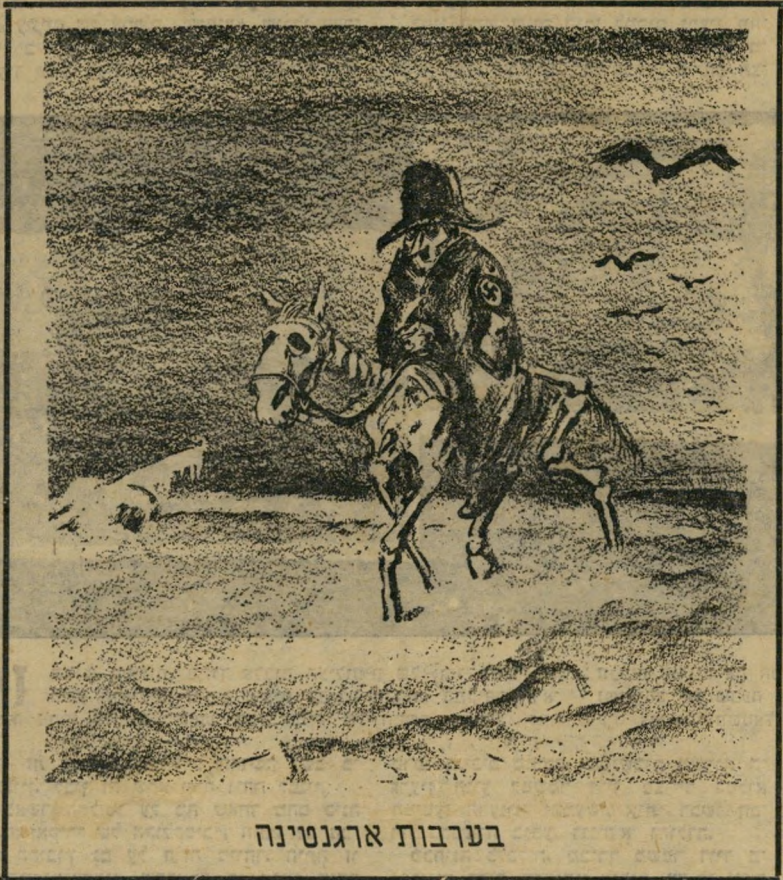
בין כל המפלצות של אותה תקופה מס' לצתית, הרופא הרוצח את חוליו הוא המפ' לצת המתועבת ביותר. הוא לא היה בריון, שגוייס לס.ס. לצורך מלאכת המות. הוא

ולחשוב לספרד או לארגנטינה. הדגש הושם על מלים כמו "כסף", "גברת יפה", "בקיבוק שאמפאניה". המטרה היתה לשכנע את חיילי החרמאכט שלא כדאי להם עוד ליהרג, בשעה שגדולי המדינה כבר עוברים בהמוניהם למאוריד ולבואנוס-איירס.

כבר אז היה, איפא, סוד גלוי לגמרי כי במדינות אלה — ובכמה מדינות לאטינות אחרות — הי רוצחים והמשמידים הם אזרחים רצויים, בייחוד כשהם מביאים עמם את הכסף שישדרו מקרבנר תיהם או מקופת הרייך.

★ ★ ★

עמדתה של ממשלת ספרד, כנופיה פאשיסטית שהשתלטה בעזרת מפצצי

בערבות ארגנטינה

היה רופא. אדם שיעודו בחיים להתחיות ול-הציל. אם איש כזה זוכה לחסות ולסעד מוסווה בארגנטינה, מה היה הי טעם לבקש ממדינה זו את הסגרת אייכמן?

★ ★ ★

בה ונשאל שאלה אחרת: האמנם מקרה הוא שדולף אייכמן נודמן דוקא לארגנטינה? מדוע לא מצא לנכון להתחבא בשווייץ או בשוודיה, שתי מדינות שהיו ניטרליות בעת מלחמת-העולם?

הוא ברח לארגנטינה מפני ש-ידע, כמו כל אדם אחר בעולם, כי ארגנטינה הפכה ג'רעדן לנאי ציום ברימוס.

בימים האחרונים של מלחמת-העולם הקימו הבריטים יחידת-שידור שהתמרה להיות גר-מנית. היה זה מיבצע של לוחמה פסיכולו-גית. התחנה קראה לעצמה תחנת-הוורמאכט אטלנטיק, והיא הופעלה בידי גרמנים אנטי-נאציים.

מדי יום ביומו הקדישה תחנה זו חצי שעה ללימוד השפה הספרדית, לטובת חבריה-מפלגה המבקשים לנתק את המגע

ידעה מי היה האיש אשר לו היא העניקה תעודת-זהות בשם המי זוייף, "ריקארדו קלמנט"? מי יא-מין כי אייכמן לא נהנה משך כל השנים מחסות בלתי-רשמית של השלטונות? מי יאמין כי רק כ-מקרה עבד כמפעלי, "מרצדס-בנין", שהיו קרובים במיוחד להואן פרון?

פרון נפל. יסודות אחרים (ביניהם יסודות פיאווליים, הגרועים ממנו) הגיעו לשלטון. אולם הפאשיסטים עדיין מחזיקים בעמדות רבות במנגנון השלטון. קולותיהם ניתנו בשעתם דוקא לנשיא פרונדיסי, שאינו פא-שיסט. נאצים רבים, הנמנים עם עשירי-המידינה הודות לכספם השדור, יכולים להחן את פקידי בואנוס-איירס באמצעות שוחד ושכי נוע רעיוני.

רק על רקע זה אפשר להבין את חוסר-הטאקט התהומי הטמון כי עובדה כי בוויכוח על פרשת איי-כמן היתה ממשלת ארגנטינה מיר צגת כמועצת-הכטחון על ידי הי דוקטור מאריו אמאדאו, פאשיסט ארגנטיני שהצטיין בשעתו באהי דה גלויה לאדולף היטלר.

★ ★ ★

מועצת הכטחון לא קם אף נציג אחד ותבע את החזרת אייכמן. אף נציג לא הצדיק את עמדת ארגנטינה, פרט-לבקורות הפורמאליות בהן היתה צדקתה מעל ל-חיכוה. אך בעיד שגולדה מאיר, אשר טענה למען עניין בלתי-צודק מבחינה פורמאלית, זכתה לאהדה כללית — הרי הנציג הארגנטיני טען למען עניין צודק לחלוטין מב-חינה פורמאלית, נתקבל בקרירות שגבלה בסלידה.

מדוע?

מפני שכל אדם וכל מדינה הי מגינים בכל צורה שהיא, מכל נר מוק שהוא, על מחוללי הזוועה הי נאצית, מקוממים נגדם את מצפון המין האנושי.

העולם מצדד ברובו בעריכת משפט ביני לאומי לאייכמן. החלטת בן-גוריון לקיים משפט ישראלי שהור לא מצאה חן בעיני הדיפלומטים והוגיי-הדעות הנוטים חסד למי דינה. אולם הויכוח בין ישראל לבין ארגנטינה אינו איוה משפט ייערך, אף לא היכן ייערך המשפט. הויכוח הוא אם בכלל יע-מוד רוצח-המיליונים לדין כלשהו.

וכאן מעוררת ארגנטינה בחילה כללית. המגן על נאצים, ריח הנאי-ציום דבק בו.

אם ארגנטינה פורסת את חסותה על מני גלה, לא תתפלא אם ריח הגחיות של אוש-חיץ נודף מבגדיה. אם אפילו פושע מלחמה אחד מוצא מקלט בקאהיר, הרי הוא חתם על אדרת התנועה הלאומית הערבית. מול הקבר ההמוני של המיליונים, אין חוקף ל-גימקים של נחיתות פוליטית או ניטרליות רעיונית.

אין ניטרליות בין רוצח לנר-צח — ואפילו הוא רק בן השכן.

★ ★ ★

השבוע הודיע משרד-החוץ הארגנטיני כי הוא עוונדו-עומד על דרישתו להח-זיר את אדולף אייכמן. זוהי חוצפה, ויש להתיחס אליה כאל חוצפה.

בשבועות הראשונים שלאחר לכידת איי-כמן, הצטיינה ממשלת ישראל בחוסר טאקט. דומני כי עתה היא סובלת מעודף של טאקט. דומני כי הרחיקה לכת, בהתחשבותה ברגשי הגאחה של הארץ הלאטינית.

על הדרישה להחזיר את אייכמן תיתכן רק תשובה אחת: לכו לכל הרחוקות!